

PAASSYMBOLLEN

Pasen begint meer en meer te lijken op een groot geel/groen lentefeest. De commercie heeft het "Paasgebeuren" flink in zijn greep. De samenleving volgt de trends met vooral gele boeketten, bollen, planten, takken, tafelkleden, servetjes, serviesgoed, recepten, spelletjes, eieren in soorten en maten, knutsels en versiersels en dat alles bij voorkeur in de natuurtinten van eieren, gras en stro en de kleuren zonnegeel en lentegroen.

Maar toch is er meer dan alleen dat. Hoeveel meer, hangt af van hoe je kijkt en welke positie je inneemt : neutraal - katholiek - christelijk - of joods-christelijk. Zelfs alleen de symbolieken die rond Pasen zoveel gebruikt worden hebben hun betekenis en zijn niet zomaar oppervlakkig gekozen. Haas en ei en de takken ontluikend groen staan allemaal als symbolen voor diepere betekenissen.

Wereldwijd vindt het Paasfeest zijn wortels in heel oude gebruiken en religieuze tradities. Misschien heeft het ook te maken met een gevoel. Elke nieuwe lente geeft het idee van een lange periode 'binnen' letterlijk en figuurlijk te zijn geweest, weer naar 'buiten' te gaan.

Dat 'paasgevoel', wat het ook is, begint eigenlijk al met Kerst. Als het jaargetijde keert en de dagen langer worden. In maart - april wordt het weer duidelijk. De natuur herneemt zijn loop. Als de bomen en struiken weer uitlopen en de winter voorbij is, is er ieder jaar weer voldoende reden om feest te vieren. De vogels komen terug uit hun winterverblijf en de dieren uit hun holen. Er kan weer gezaaid worden. In de meeste culturen, wereldwijd, wordt er uit dankbaarheid aan het 'hogere' een lentefeest gevierd. Van alle eerstelingen in de natuur werden vroeger offers gemaakt. En die werden gebracht naar 'heilige plaatsen'. Deze oude voorjaarstradities zijn de eerste oorsprong van Pasen.

DE OUDE LENTE FEESTEN

De oudste oorsprong van het paasfeest vinden we terug meer dan 3000 jaren geleden. Per cultuur zijn er verschillen en overeenkomsten. Zo'n oud soort lentefeest vierden de Germanen in onze streken, maar de Bedoeïenen stammen in het oude Palestina ook. Het lentefeest van de Joden had drie duidelijke kenmerken. Het eerste lam dat geboren werd in de kudde werd geslacht en gegeten. Vaak hadden ze voor dit feest lange tijd geen vlees meer gegeten. Het bloed van het lam werd rond de ingangen van de woningen, tenten, gesmeerd om te laten zien dat zij bij elkaar hoorden. Wanneer de vrouwen brood baken, gebruikten ze altijd een beetje oud brood, dat als gist dienst deed in het deeg voor het nieuwe brood. Als symbool voor het achterlaten van wat voorbij is en wie weet ook als voorjaars schoonmaak werd die cyclus doorbroken. Al het oude moest weg en er werd dus ongegist/ ongedesemd brood gegeten. Ter reiniging van het innerlijke, geestelijk én lichamelijk, van de mens aten de mensen geen groenten, maar bittere kruiden. Die maakten van binnen schoon letterlijk en figuurlijk.

Dit moment van doorbreken van de cyclus van het jaar, het oude achterlaten, een stapje overslaan naar het nieuwe, heeft al voor de naamgeving van het feest gezorgd. Het hebreeuwse woord voor "overslaan" is: P - Sin - Chet, met de erbij horende klinkers ertussen klinkt het als: PeSaCH.

Het is dit feest van de oude joodse stamgroepen, dat de grondslag van ons paasfeest is geworden. - de bevrijding uit de greep van de winter. Nadat de Joden uit Egypte gevlucht zijn vieren ze nog altijd Pesach. Het feest heeft drie betekenissen voor hen: - de historische bevrijding uit de greep van de Farao van Egypte.

- de verlossing van afgoderij en verslaving.
- de dankbaarheid voor nieuw licht en leven.

DE JOODSE SYMBOLEN

Er zijn heel veel Joodse symbolieken, die bij het Pesach feest gebruikt worden. Het licht van de zevenarmige kandelaar. De Sedershotel symbool van het oude verhaal. De lege stoel aan tafel voor de profeet Elia, die op aarde terug verwacht wordt. Om dezelfde reden staat de deur open tijdens de Pesach maaltijd. Als hij komt, kan hij zo binnen en het kan niet per ongeluk gebeuren dat we hem niet horen kloppen door de feestvreugde.

VUUR

Het vuur moet aanwezig zijn, omdat het ook aanwezig was toen het Joodse volk door de nacht weg trok uit Egypte. God trok voor het volk uit in de gedaante van een vuurkolom. Daarom branden er kaarsen op tafel.

WATER

Meerdere keren speelt het water een rol. Vooraf aan het feest wordt alles gereinigd. Voor het eten is er altijd een rituele reiniging, om het stof van de wereld van je af te wassen. Er staat ook water om te drinken klaar, het verbindt de maaltijd aan de dorst van de mensen toen ze door de woestijn trokken. Mozes sloeg op de rots en er vloeide water uit..

Er staat ook een schaalje zout water op tafel. Tijdens de maaltijd gaat het rond en ieder proeft ervan, doopt er zijn groenten in, om zich de tranen en het verdriet te herinneren van het volk in slavernij. Zout water symboliseert ook de doortocht door de Rode Zee.

ZEROA

Er ligt ook een gebraden lamsbotje op tafel. Dat was het voedsel van de laatste maaltijd in Egypte. Er was een lam geslacht en boven het open vuur gebraden. Het moest op een gewone avond lijken. Het bloed van het lam was aan de tentpalen en de deurposten gestreken, zodat zichtbaar was wie er allemaal mee zouden vluchten. Die tenten werden gespaard van het naderende onheil dat over Egypte zou komen.

MATZES

Er staat een schotel met brood klaar, symbool voor het voedsel dat het volk moest eten op de avond van het vertrek uit Egypte. Er was uitdrukkelijk opdracht gegeven klaar te staan, zonder het precieze uur van vertrek vooraf te kennen. Er moest in haast gegeten worden. Ze moesten reisvaardig zijn. Er was geen tijd om het deeg voor het brood te laten rijzen. Zodoende waren er platte broden: Matzes. Ze zijn er nu nog.

MAROR

De bittere kruiden die op tafel staan: Mierikswortel of sla. Ze herinneren aan de bitterheid van de tijd van de slavernij. Sla heeft mogelijk nog een hogere symbolische zeggingskracht. Wanneer je sla eet zonder iets erover om de smaak te verdoezelen, proeft het aanvankelijk zoet en pas daarna bitter. Dat wil uitdrukken, dat de Joden het in Egypte aanvankelijk goed hadden. Ze werden goed behandeld en kregen eten voor hun arbeid. Pas later werden ze echt uitgebuit en gemarteld.

KARPAS

De groenten, radijs en peterselie die op de seder schotel liggen. Een wat later 'bedacht' symbool. Dit is ingevoerd om kinderen er zo goed mogelijk bij te betrekken. De bittere smaak van de mierikswortel zou kinderen 'anti' kunnen maken, niet meer mee willen doen. De bedoeling is juist om de belangstelling voor de verhalen levend te houden. Daarom zijn er 'aanpassingen' aan de kinderen gedaan. Die spelen immers ook hun rol in de traditie in hun vragen stellen in een vast patroon: waarom is deze avond anders dan alle andere avonden? Waarom eten wij vanavond ongerezen brood? Etc.

CHAROSET

Voor de kinderen het lekkerste symbool dat op tafel komt. Om te leren dat er na elke bittere ervaring in een mensenleven weer positievere tijden komen is er charoset. Zoete appelmoes, gemaakt van appels, kaneel, rozijnen en gemalen noten. Het lijkt als twee druppels op de mortel, die de Joden moesten maken voor de grote bouwwerken van de Farao. Zo is het weer een herinnering aan de slavernij. In de smaak wil het, op de eerste plaats de kinderen, leren dat er altijd troost is na verdriet, ziekte, pijn en ellende. Er komt altijd weer een betere tijd. Verderop in dit document is er een recept voor charoset opgenomen.

GEROOSTERD EI

Het geroosterde ei kan symbool staan voor heel veel. Het is van vrijwel alle oude natuervolken bekend, dat het ei symbool was van vruchtbaarheid. Eieren werden ook geofferd, om vruchtbaarheid af te smeken. Zowel voor de mens als voor het land. Wellicht komt daar het eieren zoeken vandaan?

VIER BEKERS MET WIJN

Er staan vier bekertjes met wijn op tafel. Vier, omdat in de verhalen die jaar in jaar uit verteld worden vier keer de belofte voor de verlossing uit Egypte voorkomt. Het is uiteindelijk gelukt en waar geworden, dus wordt er telkens op de momenten in de verhalen dat die belofte gedaan wordt een beker rondgegeven en leeg gedronken. Het zijn bekertjes met wijn, omdat wijn de drank is die de mensen eraan herinnert dat hun land een land van melk en honing is. Het

brengt heel veel goede dingen voort, overvloed aan voedsel, genoeg voor iedereen. Druiven in overvloed en die overvloed is gegeven om er wijn van te maken.

HET NIEUWE PAASFEEST

We maken vervolgens een grote sprong in de tijd. Vele, vele jaren later zijn we bij de volwassen Jezus van Nazaret aangeland. Van hem is duidelijk dat hij leefde in de oude joodse traditie. Hij viert ook Pesach, net als alle Joden en het liefst in Jeruzalem, zo dicht mogelijk bij "dé Bron", de tempel, waar in de ark "het" souvenir uit de woestijntijd, de tien geboden, uitgehakt in twee stenen, bewaard wordt. Jezus weet dat het voor hem in Jeruzalem een gevaarlijke plek is, hij wordt er voortdurend in de gaten gehouden. De gebeurtenissen bij zijn laatste bezoek aan Jeruzalem zijn voor ons, christenen, het Paasfeest geworden. Jezus zelf wordt gedood, maar zijn gedachtegoed is niet dood te krijgen. Nog sterker, door de gebeurtenissen die wij uit het tweede testament kennen blijkt dat hij juist door zijn dood tot leven is gekomen. Zijn manier van leven, samengevat in: vertrouwen en vergeven, is zo tot een wereldwijd voorbeeld uitgegroeid. Een groeiproces, dat niet zonder groeijs is geweest.

Er is een 'nieuw' Paasfeest geboren met als diepste betekenis: Sterker zijn dan lijden, dood en verdriet. Op de eerste plaats op persoonlijk vlak maar daarna jezelf overstijgend naar anderen toe. Dit is in feite ook de kern van alle paasfeest. Het feest is te groot om op één dag te vieren. We gedenken Jezus en alles wat hij meemaakte in wat we de GOEDE WEEK zijn gaan noemen. Het overstijgt het voorafgaande. Er aan vooraf gaat een periode van bezinning op onszelf, die we Vasten- of veertigdagentijd noemen. In het moderne paasfeest, anno 2011 zijn naast het traditionele ook veel elementen opgenomen, die hun oorsprong vinden in oude tijden volksgeloof en folkloristische of culturele tradities.

DE SYMBOLIEK

De symbolen die in ons land rond de paastijd in een bonte optocht voorbij komen zijn er veel. Een koord met 30 rozijnen of snoepjes om aan een palmpaasstok te hangen Ze staan symbool voor de 30 zilverlingen, de zilveren munten waarmee Judas betaald werd voor zijn verraad van Jezus. Als het snoepjes zijn, horen het afwisselend zoete en zure snoepjes te zijn? Waarom? Voor kinderen zijn ze een heerlijke manier om aan een stukje van het verhaal te komen. De zure snoepjes herinneren je aan het verdriet uit de verhalen: de gevangenschap, het slaan en schoppen en schelden. Dat gebeurde zowel in de joodse - als in de Jezus verhalen. De zoete snoepjes zijn de herinnering dat er na pijn altijd troost komt. Dat er na elke slechte ervaring een goede komt. Na dorst komt er drinken, na hongersnood voedsel na droogte weer regen, na oorlog weer vrede. Als je met kinderen aandacht besteedt aan alle symbolen, dan vertel je ze stukje bij beetje het hele verhaal:

EIEREN

Eieren waren in de donkere oudheid iets heiligs. Ze droegen immers nieuw leven in zich. Er zijn tradities/ culturen, de Germaanse in elk geval, waar mensen eieren begroeven in de aarde als voedsel voor de God die de aardse zaken als de vruchtbaarheid van het land en het slagen van de oogst "regelde". Eieren waren zo voedsel voor de goden en werden door mensen niet gegeten om die reden.

Van de oude Germanen is bekend dat de godenverering plaats vond bij de grootste, oudste en dikste eikenboom uit het woud. Voor hen vormde de boom met zijn hoge takken en zijn diepe wortels de verbinding tussen de hemel, de wereld van de goden en het onderaardse, de wereld van de doden. Het contact tussen beide plaatsen verliep langs die boom. Daar was het dus ook de beste plaats om offers voor de goden te brengen, Wodan, Donar, Fria en Ostra, de Godin van het licht, de liefde en de vruchtbaarheid.

Een open plek midden in het woud, kon in hun ogen dus best een plaats zijn waar die goden op aarde samenkwamen. Een heilige plek dus. Zo zochten en vonden ze verklaringen voor alles dat ze niet begrepen.

Omdat eieren heilig en bijzonder waren werden de eerste eieren, die in het voorjaar gevonden werden geofferd aan de goden. Ieder jaar in het voorjaar werden gevonden eieren begraven tussen de wortels van de heilige eik. Waarschijnlijk kwam het in die tijd ook voor, dat er mensen aan het einde van de winter zo uitgehongerd en uitgemergeld waren, dat ze zich in het geniep 's nachts om de offers voor de God bekommerden. De uitleg was dan de volgende dag dat de God het offer 'tot zich genomen' had. Iedereen was tevreden. De mensen die geofferd hadden dankten de goden. En de mensen die weer een dag gegeten hadden wisten ook dat ze het aan de goden te danken hadden. Het is niet ondenkbaar dat op dit eieren begraven tussen de wortels van de oudste eikenboom, de gewoonte van het met Pasen eieren verstoppen en weer zoeken gebaseerd is.

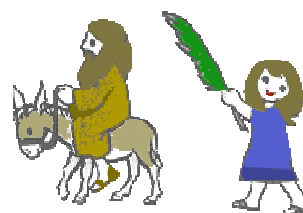
Vanaf de 17^e eeuw worden eieren gekleurd en versierd. Eieren worden gekookt in koffie of uenschillen om bruin te worden. Spinazie maakte eieren groen, rode kool of bietjes rood en saffraan of bloembaadjes geel en gekookt in lindebloesem worden eieren roze.

Er zijn eierspelletjes bekend uit de regionale folklore.; wedstrijden wie de meeste eieren op kon, eieren van een duinhelling laten rollen, het eitje tikken, iedereen aan tafel kreeg een gekookt ei en dan moesten de kopjes en de kontjes tegen elkaar getikt worden. De laatste overgeblevene met een heel ei, mocht dan alle gebroken eieren proberen op te eten! Eierdansen, daarbij werden er eieren in een kring gelegd. De spelletjes concentreerden zich op de paaswei, waar ook vaak het paasvuur aangestoken werd.

Uit de 18^e eeuw stamt ook het volksverhaal van de klokken. Volgens de katholieke traditie werden de kerkklokken niet geluid van Witte Donderdag tot Paaszaterdag 12.00 u. Aan de kinderen werd verteld dat ze naar Rome waren om eieren te halen. De eieren die we nu zoeken zijn meestal gekookte en versierde voor bij het ontbijt of eieren van chocola.

DE PALMPAASSTOK

Uit onze nationale folklore is ook een verhaal te vertellen, dat met de oorsprong van het eieren eten te maken heeft. Deze versie ligt dicht bij volksgeloof, dan bij religie. De reformatie had in ons land een abrupt einde gemaakt aan de katholieke traditie van het op palmzondag in processie rondtrekken door de straten van de stad. De intocht van Jezus in Jeruzalem werd al vanaf de 4^e eeuw in steden op palmzondag 'nagespeeld'. Toen die traditie verboden werd, heeft het volksgeloof gezocht naar andere wegen, symbolen om in elk geval de verhaaltraditie te handhaven. Het wordt gewoonte om kinderen een Palmpaasstok te geven, waarmee ze rondtrekken. Een stil protest, een gelovig signaal.

De stok had de basisvorm van het kruis van Jezus. In veel streken wordt er een krans op bevestigd, het symbool van het oneindige van de cyclus van het leven. De basiskleur van de stok is wit. De kleur van de onschuld, de kleur van een lammetje. Jezus en zijn dood zijn vaak vergeleken met het offeren, doden, in veel culturen van een onschuldig lam. De stok kan versierd worden met geel lint, de kleur van de zon, die in het voorjaar weer de overwinning heeft behaald op de duistere tijd van de winter. Bovenop de palmtak wordt een broodhaan gezet. Brood, om het voedsel te symboliseren dat elke mens nodig heeft. In de christelijke traditie is er de vergelijking met Jezus, die zichzelf als brood, als voedsel uitdeelt aan de mensen. Het is een haan, omdat die op het platte land het symbool van waakzaamheid is. Hij roept iedereen wakker bij het aanbreken van de dag en hij maakt hals kabaal, als er onraad is in het kippenhok. Hij staat op de palmpaasstok symbool voor de waakzaamheid van de mensen om de verhalen niet verloren te laten gaan. In het verhaal van de dood van Jezus is er ook een haan. Die laat Petrus voelen dat hij zijn vriend Jezus drie keer verloochent, zegt dat hij hem niet kent. Petrus schrikt als hij de haan hoort, want Jezus had dit voorspeld. Bij de broodhaan wordt een palmtak, in Nederland een takje buxus vastgemaakt. Dat verwijst naar de intocht van Jezus in Jeruzalem, zes dagen voor zijn dood. Dan wordt hij met gejuich binnen gehaald. De mensen verwachten van hem dat hij de bevrijding van de Romeinse onderdrukking op zich gaat nemen en ze halen hem als een 'koning' binnen in de stad. Ze zwaaien hem toe met de palmtakken die ze van de bomen rukken.

HAAN

De haan heeft een bijzondere plaats in deze rij van Paas - symbolieken. Deze plaats heeft een 'natuurlijke' en een 'religieuze' kant. Hij heeft door zijn gedrag een opvallende, dominante rol in de natuur. Hij is de baas in het kippenhok en duldt meestal geen concurrentie. Daarnaast is hij een natuurlijke 'wekker'. Zeker in oude tijden was hij door die functie op veel plaatsen aanwezig. In de Germaanse context staat de haan voor het symbool van de zon. Hij kondigt in de dageraad niet alleen het begin aan van een nieuwe dag, maar ook het alles onthullende licht en het nieuwe leven. Zo speelt de haan een hoofdrol in heel veel vruchtbaarheids -rituelen en lentefeesten.

Hij krijgt ook een plaats, net als het Germaanse wintersymbool de kerstboom in de christelijke traditie. Aan die kant neemt de kraaiende haan in het lijdensverhaal van Jezus ook een voorname plaats. Hierdoor is er voor de haan een dubbele plaats in het paasverhaal.

De haan komt ter sprake als Jezus voor het laatste met zijn vrienden aan tafel zit. Judas is aangewezen als degene die Jezus zal verraden en is gevlucht. In het gesprek dat dan volgt, kondigt Petrus aan Jezus te zullen volgen waar hij ook gaat en wat er ook gebeurt. Jezus voorspelt aan Petrus, dat hij tot driemaal toe zal ontkennen dat hij Jezus kent. Hij voegt toe dat het op heel korte termijn zal gebeuren door de opmerking " ... nog voor de haan kraait ... ".

Die opmerking kan geen andere, dan de betekenis hebben 'nog deze nacht, vóór het weer licht wordt'.

Als Jezus gearresteerd wordt in de Hof van Olijven, is Petrus 'haantje de voorste' en neemt hij het al vechtend voor Jezus op. Hij heeft een wapen bij zich en slaat een knecht van de hogepriester een oor af. Jezus veroordeelt dat gedrag en geeft zich gewillig over. Petrus kan uit onmacht niets anders meer, dan de groep met de gearresteerde Jezus op een afstandje volgen. Hij wil graag weten wat er met Jezus gaat gebeuren en hij begeeft zich in het donker op voor

hem verboden terrein. Hij sluipt achter de stoet aan en wordt betrapt. Dan ontkent hij dat hij Jezus kent. Tot drie maal toe. Pas wanneer na de derde keer de haan kraait komt Petrus tot zichzelf. Hij schrikt want hij realiseert zich dat dit hem door Jezus voorspeld was. Vanaf dit moment kan hij niets meer voor Jezus doen, maar Petrus wordt een groot voorvechter voor de zaak van Jezus als de leerlingen na Pinksteren erop uit trekken om het geloof te verbreiden. Zo is de haan en zijn gekraai de aankondiging van uiteindelijk goede zaken geworden: geluk vrede en vruchtbaarheid. Als in duisternis het kwaad gesymboliseerd is, dan is in het gekraai, de aankondiging van het licht de duisternis en daarmee het kwaad verdreven.

BLOEIENDE TAKKEN

Het in huis halen van uitlopend / bloeiend groen uit de natuur wordt gedaan om te versieren. Bij vieren hoort immers jezelf mooi maken en je huis versieren.

KRANS

De krans is het symbool van 'oneindigheid'. Met kerst hangt er aan huizen vaak een groene krans. Binnen in de huizen hangt er dan een groene krans met kaarsen waarvan er telkens één meer ontstoken wordt om het groeiend licht, het naderende feest symbolisch aan te kondigen. De krans staat feitelijk voor de eeuwigdurende cyclus van de natuur. Elk jaar sterft ze af en elk jaar komt ze opnieuw tot leven. Er is een eeuwigdurende cirkel van lente, zomer, herfst en winter. Er is ook een voortdurende cyclus van geboorte, groei, voortplanting, ouderdom en dood. Maar altijd eindeloos omdat het leven doorgaat, dat geldt voor alle levende organismen: planten, dieren en mensen.

De broodkrans, al dan niet versierd met eieren is symbool van de voedselketen. De mens zaait graankorrels in de aarde. Die wachten en kiemen, onzichtbaar voor het oog tot het tijd is om als plant te voorschijn te komen. Water is nodig, licht. De plant bloeit en wordt bevrucht. Er rijpt koren in veelvoud van wat gezaaid is. In dankbaarheid wordt geoogst en de oogst wordt voor een lange periode tot voedsel voor mens en dier. Maar niet de gehele oogst wordt gebruikt als voedsel. Een klein gedeelte wordt bewaard en opnieuw zaait de mens graankorrels in de aarde. De cirkel is rond. De broodkrans is het symbool, zoals ook de bloemenkrans. Bloemen groeien in veel gevallen 'zomaar'. De mens zaait, maar de wind en de vogels zaaien mee. Er groeien bloemen. De mens vindt dat zo mooi, dat bloemen geplukt worden en gebruikt om huizen te versieren. Maar gelukkig blijven veel bloemen staan en bloeien op heel veel plekken. Op Goede Vrijdag worden er door velen bloemen onder het kruis gelegd om te denken aan de dood van Jezus. En gebeurt dat niet overal waar slachtoffers vallen. Op plaatsen waar mensen verongelukt zijn, op de plek van een ramp, of 'zomaar' langs een weg? Bloemen staan symbool voor het vertrouwen dat ondanks het zinloos lijken van de dood het leven toch doorgaat, zij het anders dan ervoor?

LICHT EN VUUR

Pasen is ook een feest van licht en vuur. Vuur om symbolisch uit de drukken, dat mensen in vuur en vlam komen te staan. Vuur dat loutert, zoals de woestijnervaring het Joodse volk louterde. Vuur had ook een functie in de beleving van goed en kwaad in oude tijden. Vuur was een grondige manier, die zekerheid gaf van het vernietigen van het kwaad. In het vuur is, omdat de rook onzichtbaar hoog gaat en de hitte voor mensen onverdraaglijk is, iets 'goddelijks' gebracht door mensen. Het vuur is transportmiddel geworden om gaven tot bij de goden te brengen. Een weg die de mens zelf niet kon gaan. In reinigingsrituelen speelt vuur zo een zuiverende rol. Het oude, nutteloze wordt verbrandt en je kunt gereinigd opnieuw beginnen. In de offercultus van veel oude volken werd het brandoffer uitgevoerd. Er bleef na het vuur niets van het offer over en dat was tevens de verklaring dat de godheid het offer aanvaard had. Het zichtbare was onzichtbaar geworden. Dat kunnen alleen de goden. Had je een bijl, die onheil bracht, dan werd die verbrand en je was er definitief vanaf. De middeleeuwse martelkamers en brandstapels zijn het slechtst denkbare voorbeeld hiervan.

Gelukkig zijn er ook de mooie voorbeelden om het positieve te benadrukken. De ster uit het kerstverhaal. Het groeiende licht van de dagen die weer langer worden in plaats van korter worden in paasvuren gevierd.

Misschien willen mensen met die vuren het verlangen uitdrukken naar de langste dag en willen mensen het langer worden van de dagen ermee 'aanvuren'.

LAM

De winter was weer definitief overwonnen. De angst, onzekerheid en bezorgdheid of het nieuwe jaar wel weer zou komen was voorbij en dus was er alle reden tot feest. Met het feest breekt weer een periode aan van voldoende eten. Er kan weer gewerkt worden aan een nieuwe cyclus van zaaien en oogsten

HAAS

De haas, (we hebben er paashaas van gemaakt) is in de beleving van het paasfeest geslopen vanwege zijn zijn / haar kwaliteiten als niet-zelfzuchtig en vreedzaamheid. In nood zal een haas altijd voor zijn jongen opkomen. Bij hoog water wordt het nest jongen gered, ook al redt de haas het soms zelf niet.

Bij achtervolging door een vos zullen andere hazen proberen de aandacht van de vos af te leiden door het doorkruisen van de onzichtbare lijn tussen de vos en de haas die hij nazit. De vos zal daardoor nooit voortdurend dezelfde haas achterna kunnen zitten.

BROOD

Veel symbolische vormen, krans, haas, haan, zijn gemakkelijk van brooddeeg te maken. Met grote feesten, als het paasfeest, is langzaamaan het 'late ontbijt' als een belangrijk sociaal moment geworden. De ontbijttafel staat bol van de paasymbolen. Eieren, al dan niet gekleurd en beplakt. Een boterlam, bloemen en kaarsjes. Een gevlochten broodkrans als symbool van de voortdurend terugkerende, nooit eindigende jaarcyclus lente – zomer – herfst – winter. Broodhaasjes, al dan niet met een ei in hun buik, vruchtbaarheidssymbool bij uitstek. Kortom zijn er genoeg paaselementen om in de belevingswereld van de kinderen te komen.

Een recept voor het maken van Charoset:

Het recept van CHAROSET, de Joodse 'appelmoes', die de kinderen moet leren dat er na elk verdriet en na elke pijn en na elke vervelende dag weer iets moois, iets beters, iets fijns komt. Charoset heeft de kleur van de klei, waar de Joden in Egypte jarenlang stenen van hadden moeten maken. Het wordt gemaakt van de vruchten die de mensen vonden toen ze in het nieuwe land Kanaän aankwamen.

Fijn geraspte amandelen
Appels
Kaneel
Honing of suiker
Een zakje vanillesuiker
Krenten en/ of rozijnen

Kook van de appels en de honing appelmoes. (Een pot kopen kan ook, maar dan gaat er wel wat van de symboliek verloren, bovendien is de lol van het 'maken' voor de kinderen eraf.) Meng er de amandelen en de krenten en rozijnen door. Deze staan weer symbool voor de steentjes en de harde stukjes in de klei. Laat het een uurtje staan, voor de smaak.

Vragen over vieringen in de Goede Week, Pasen of Pinksteren samen met kinderen?

Neem dan contact op met een van de medewerkers van SOL – de Valuwe 2, 5431 AV Cuijk – telefoon 0485-316347